

LTH
FACULTY OF
ENGINEERING

Elektrifierade godstransporter

FRAN MARQUEZ, HAMOUN POURROSHANFEKR
INDUSTRIELL ELEKTRONTEKNIK OCH AUTOMATION
FACULTY OF ENGINEERING – LTH

Agenda

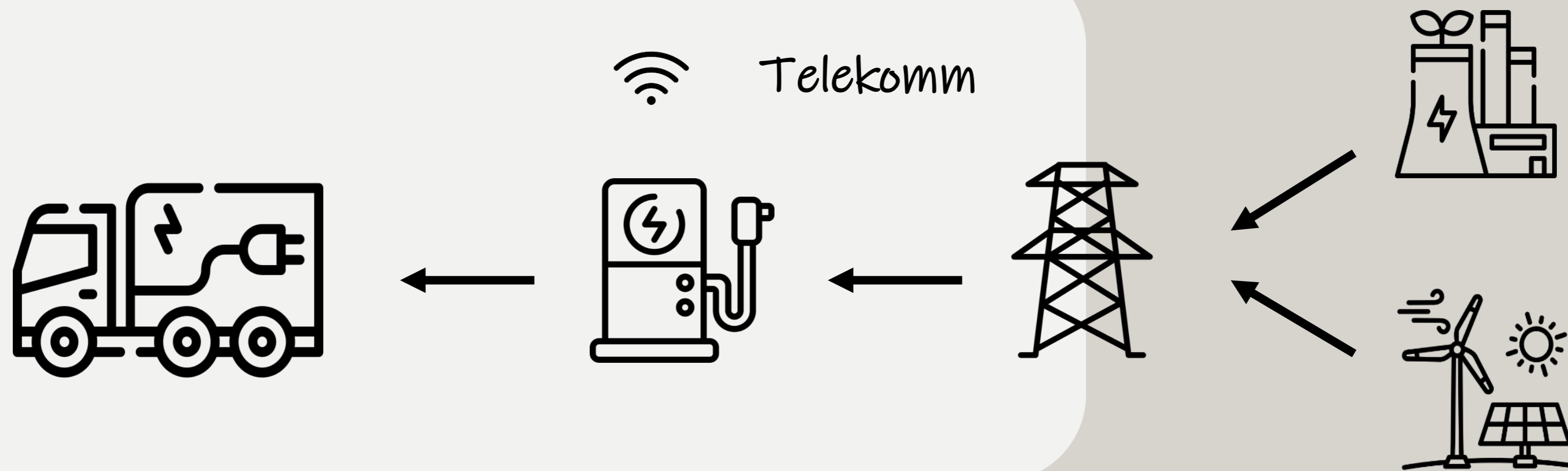
- Introduktion
- Agentbaserade transportsimuleringar
- Simuleringsresultat: Megawatt Charging Systems
- Simuleringsresultat: Depåladdning
- Elektrifiering av skogstransporter

Francisco J. (Fran) Márquez-Fernández
Senior Researcher and Associate
Professor in Electrification

För att elektrifiera godstransporter...

Elfordon

Laddinfrastruktur

Eldistribution

Elproduktion

Laddteknik för lastbilar och bussar

Laddinfrastruktur för godstransporter

- Depåladdning
 - Lätta lastbilar 11 – 22 kW (ca. 350 km räckvidd efter 8 timmar)
 - Tung lastbilar 50 – 100 kW (ca. 500 km efter 8 timmar)
 - Bussar 50 – 100 kW (200 - 400 km efter 8 timmar beroende på temperatur!)
- Kompletterande laddning (vanligvis med hög effekt, MCS) om man återvänder till depån, hos kund, på vägen, eller vid utvalda hållplatser.
- Alternativa lösningar såsom elvägar och batteribyte stationer

Designa laddinfrastruktur

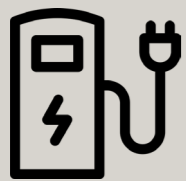
Vad vi behöver veta...

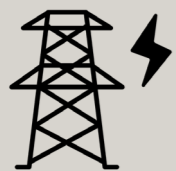
- **Transport:** start-, mellan- och slutdestination, typ och storlek på fordon, fyllnadsgrad, ...

- **Tid:** tillgängliga tider för laddning (rast, på- eller avlastning, ...)

- **Möjlighet till depåladdning / övernattningsladdning**

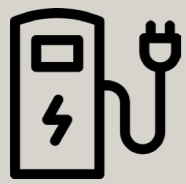

- **Elnätskapacitet** på de olika ställen

Designa laddinfrastruktur

Vad vi behöver veta...

Problem: Det finns ganska få elektriska lastbilar!
Vi vet inte hur de kommer att användas MEN man
måste ta hänsyn till laddning i planeringen.

Transportsimulering i MATSim

Bild: TRAFPA

Multi-Agent simulering

- **Simulerar hela flottan** under en viss tid (typ 1 dygn)
- **Varje fordon har en plan** som måste utföras. Man **tjänar "utility"** när man är på de platserna som står i planen och man **förlorar "utility"** när man spenderar tid på något annat (köra eller ladda)
- Modellen körs iterativt. **I varje iteration kan fordonen ändra sitt beteende** (tex. att välja en annan rutt, ändra start tiden, välja laddstation och tillfälle...) för att **maximera sin "utility"**

Det är ju som en TV-spel med lika många spelare som det finns fordon i modellen!

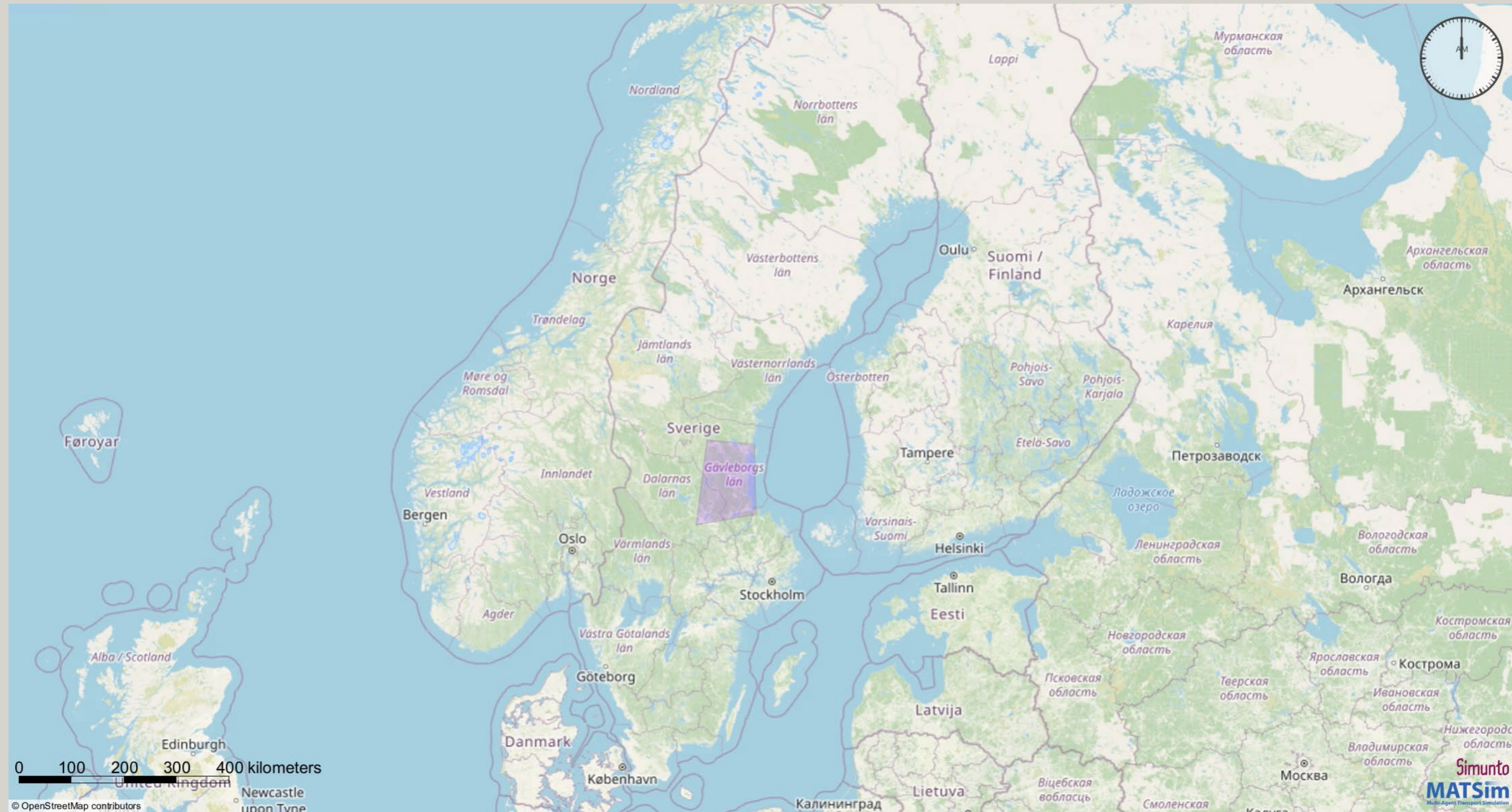

Multi-Agent simulering - indata

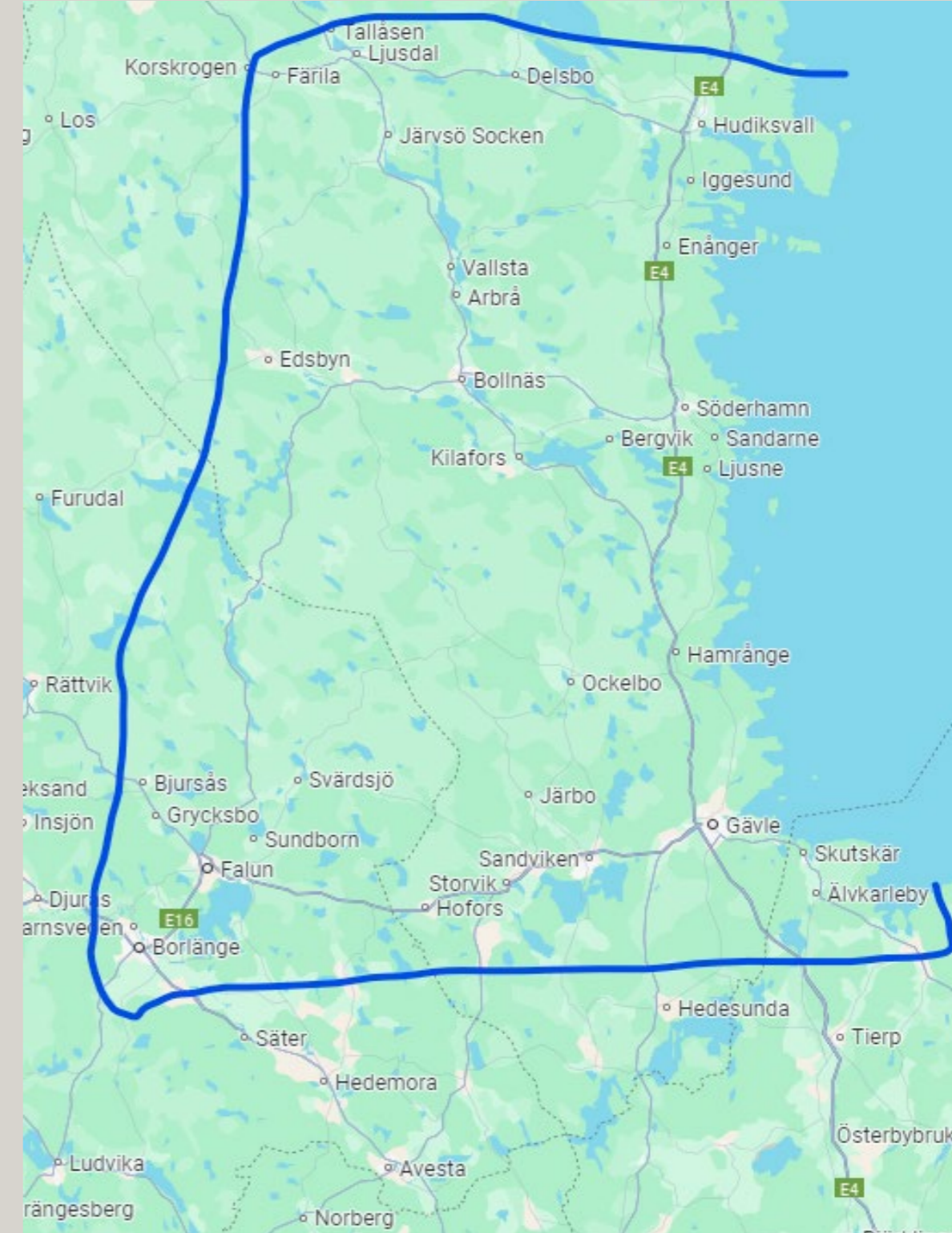
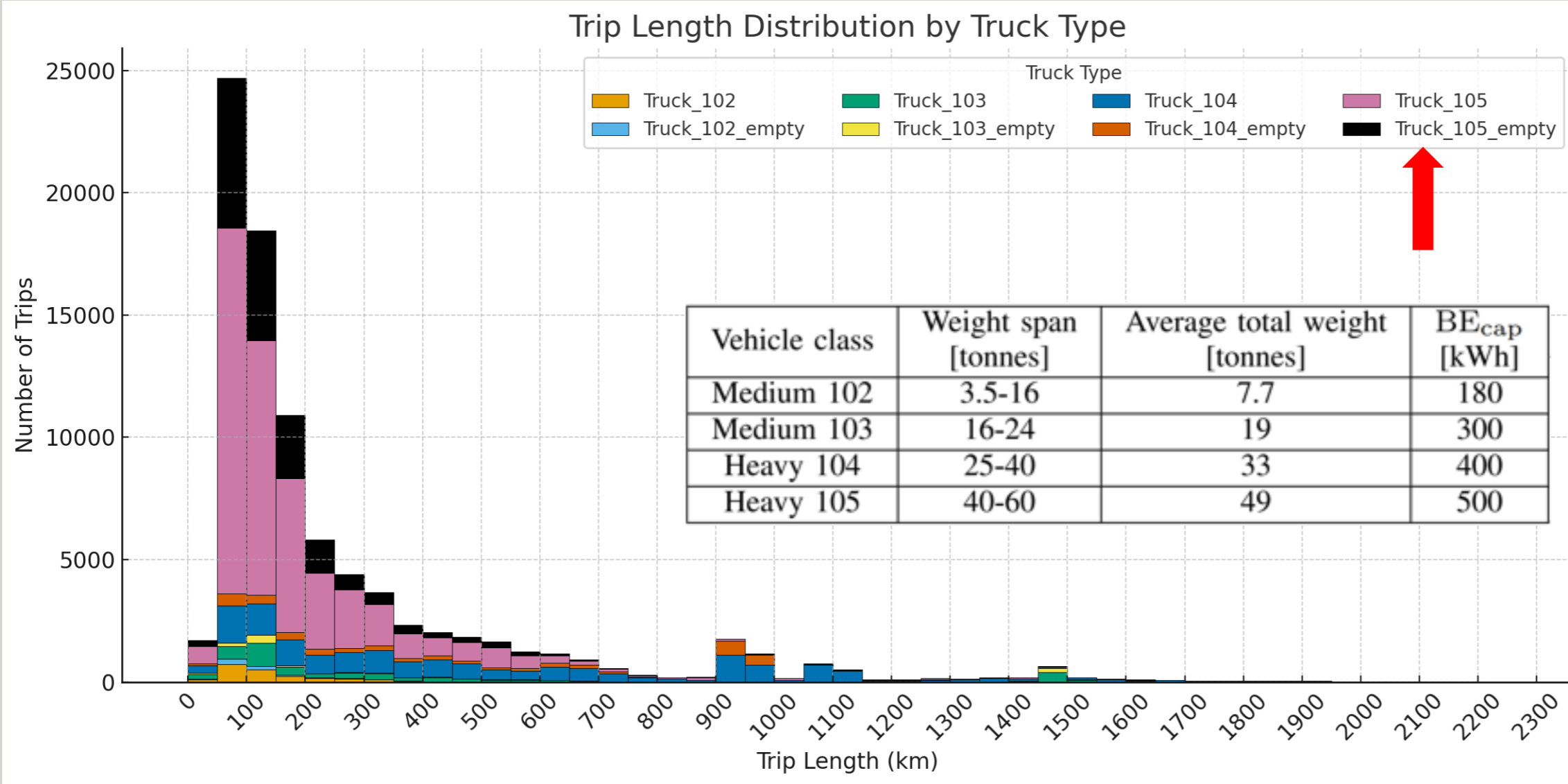
- **Vägnätet** (OpenStreetMaps) och **lutning** (Copernicus)
- **Beteende antagande** om laddningspreferenser: minimera resetid inklusive laddning, minimera kostnader, undvika vissa tider...
- En **representativ syntetisk population** som omfattar alla relevanta fordon inom området och deras reseplaner (Trafikverkets modell SAMGODS)

SAMGODS data

SAMGODS data

Antal resor: 8 931
 Totalt avstånd kört: 1.78 Mkm

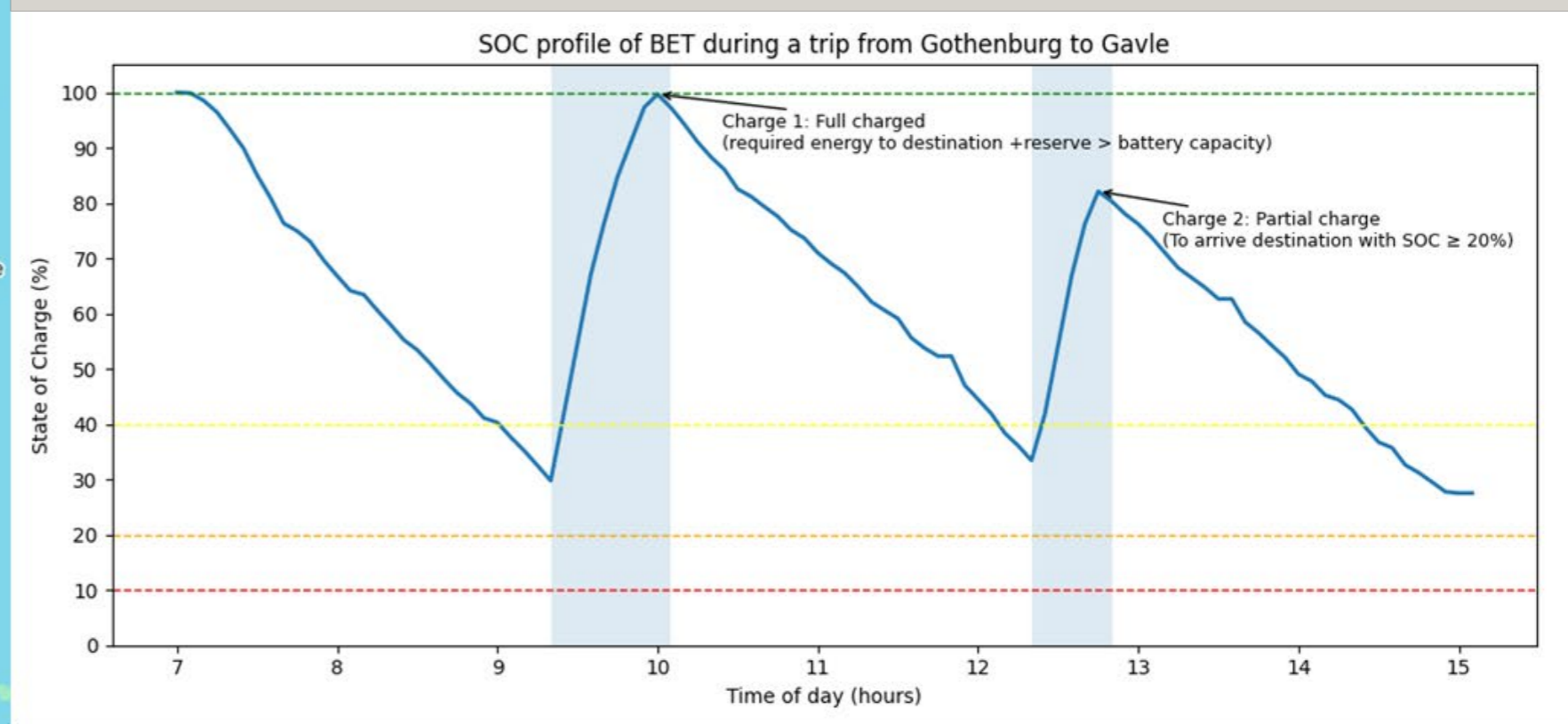
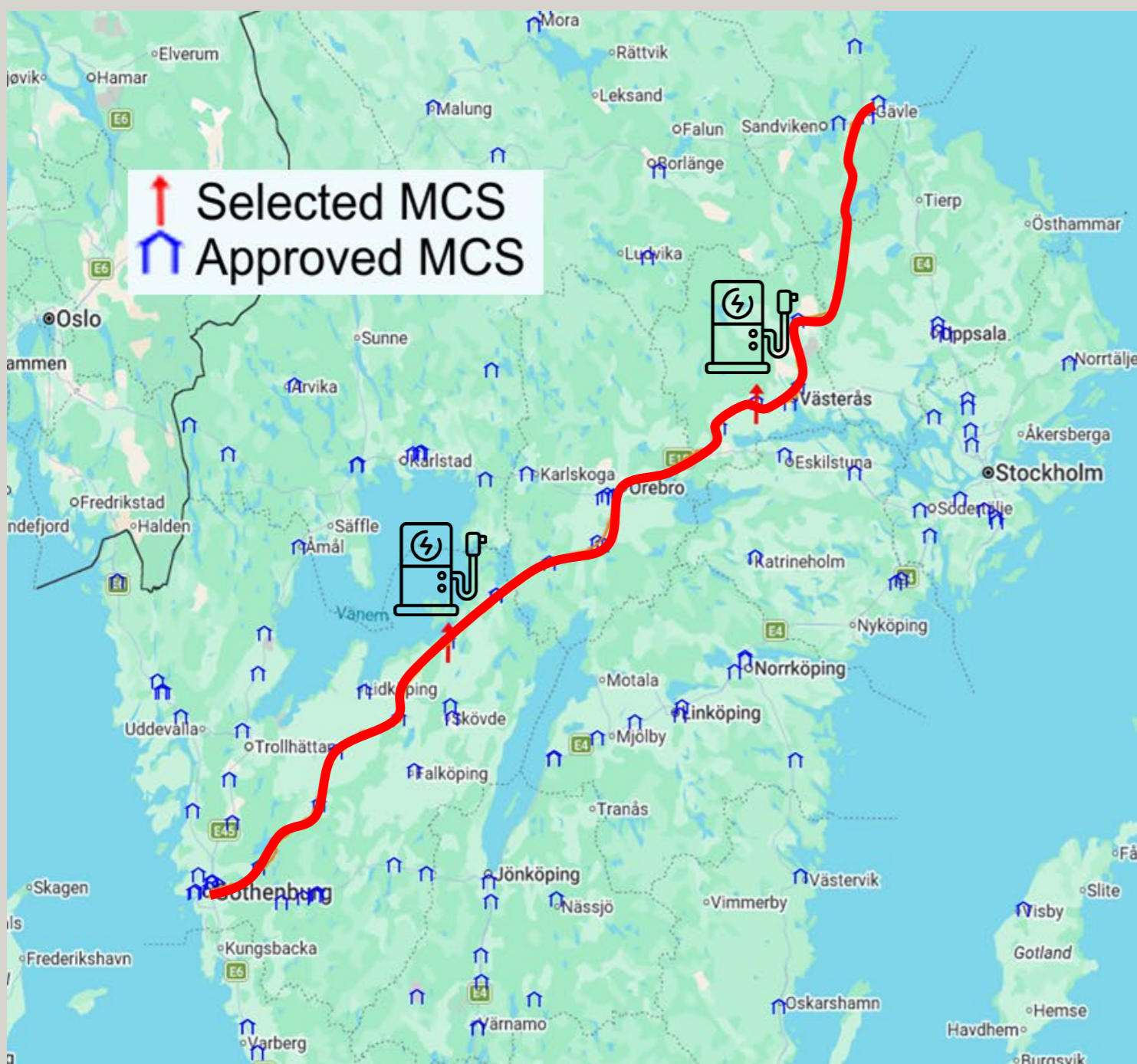
Simuleringsresultat: MCS

Bild: Milence

Antaganden MegaWatt Charging

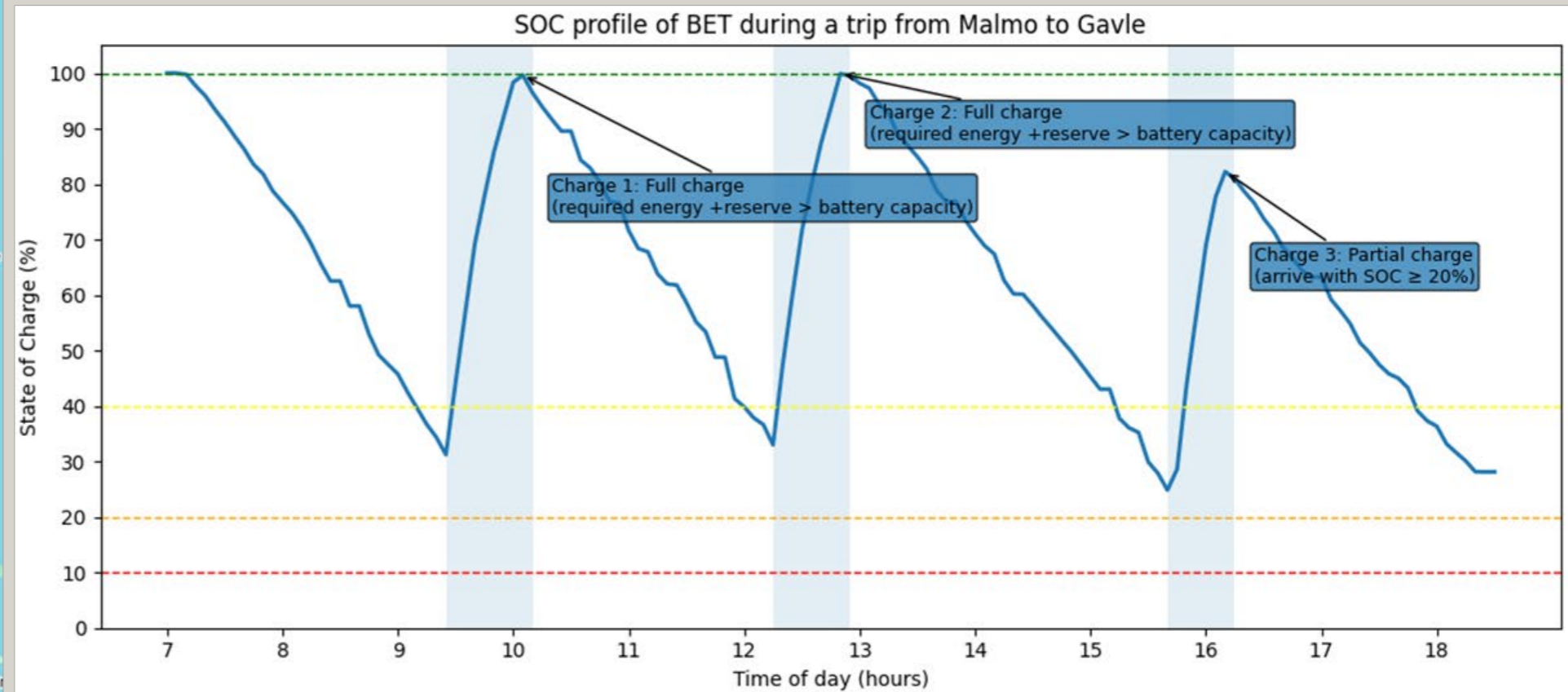
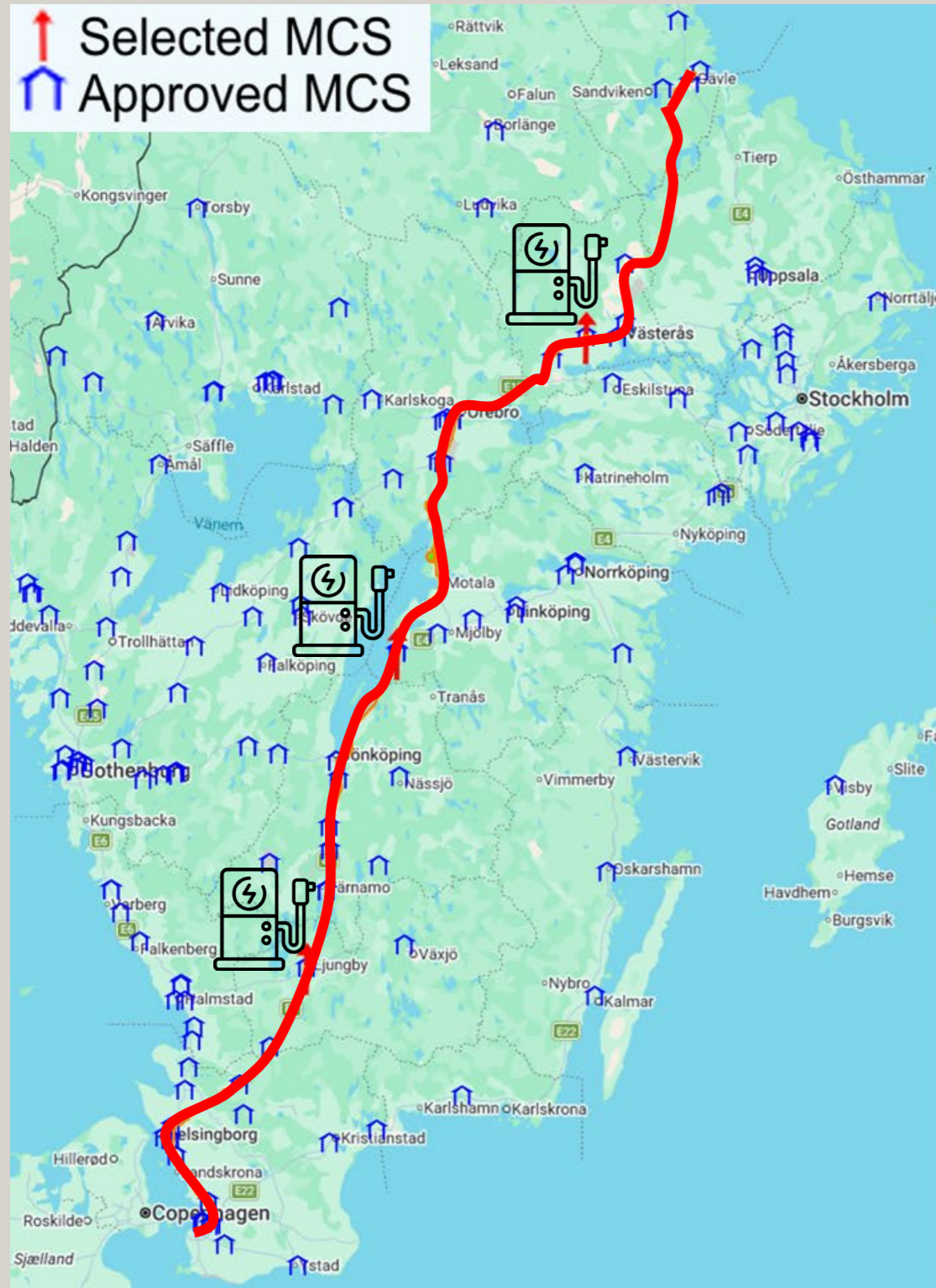
- **MCS** finns i befintliga & beviljade Energimyndighetens Regionala Elektrifierings Piloter (lastbil laddstationer).
- **Antal laddare per station** beror på hur många lastbilar som laddar samtidigt i simulationen. Alla lastbilar stannar i 45 min (medel laddtid 31 min)
- Bara de **lastbilarna som behöver** kompletteringsladdning **använder MCS**
- **SOC** mellan **15 – 40%** och max **omväg 60 km** (medel avståndsökning 2 km)
- Laddar för att kunna **komma fram med 10 - 20% SOC**

Simuleringsresultat MCS

chargerId	chargeStartTime	chargeEndTime	chargingDuration	energyTransmitted_kWh
194535	9:20:44 AM	9:57:09 AM	36:25	356.8
402367	12:21:59 PM	12:43:47 PM	21:48	250.7

Simuleringsresultat MCS

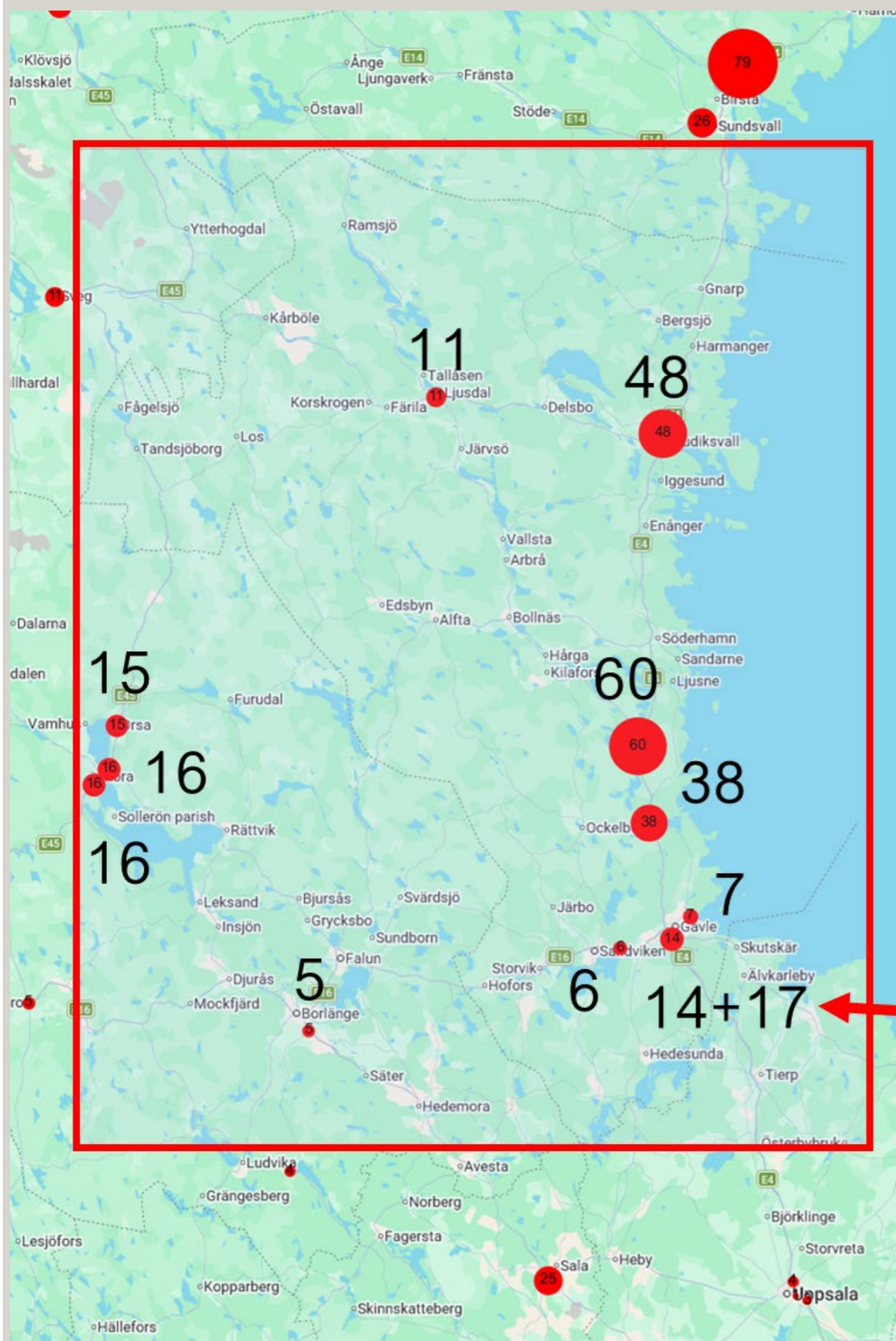

chargerId	chargeStartTime	chargeEndTime	chargingDuration	energyTransmitted_kWh
293278	9:25:39 AM	10:01:19 AM	35:40	344.5
541197	12:14:59 PM	12:50:04 PM	35:05	335
402367	3:43:19 PM	4:08:18 PM	24:59	300

Simuleringsresultat: MCS

- **12 MCS** med totalt **253 mega-laddare**
- Relativt **stora stationer**
- **Hög nyttjande grad**, fast det finns en viss "simultaneity" faktor

- **E4:** 31 laddare i Gävle + 38 vid Hagsta + 60 vid Tönnebro + 48 vid Hudiksvall
- **E45:** 47 laddare kring Mora

Index	Sökande	Nr charging sessions	Nr of chargers	Total delivered energy (MWh)	Energy based utilization (%)	Peak Power (MW)	Power based utilization (%)
1	Skellefteå Kraftaktiebolag	1252	60	366.2	25.4	33.9	60
2	Circle K Sverige AB	974	48	229.7	19.9	26.1	50
3	Recharge Sweden AB	572	38	162.9	17.8	19.6	50
4	Tures Fastigheter i Mora AB	344	16	75.7	19.7	8.2	50
5	Circle K Sverige AB	317	17	91.1	22.3	11.4	70
6	Skellefteå Kraftaktiebolag	305	16	65.3	17	7.4	50
7	Circle K Sverige AB	304	15	71.7	19.9	7.5	50
8	Preem Aktiebolag	237	14	66.1	19.6	9.1	70
9	LoadIT Sweden AB	289	11	60.9	23	6.2	60
10	Skellefteå Kraftaktiebolag	182	5	32.5	27	4.1	80
11	Gävle Energi AB	76	6	18.5	12.8	3.1	50
12	Gävle Energi AB	87	7	27	16	4.5	60
		4939	253	1196	20	141.4	58.3

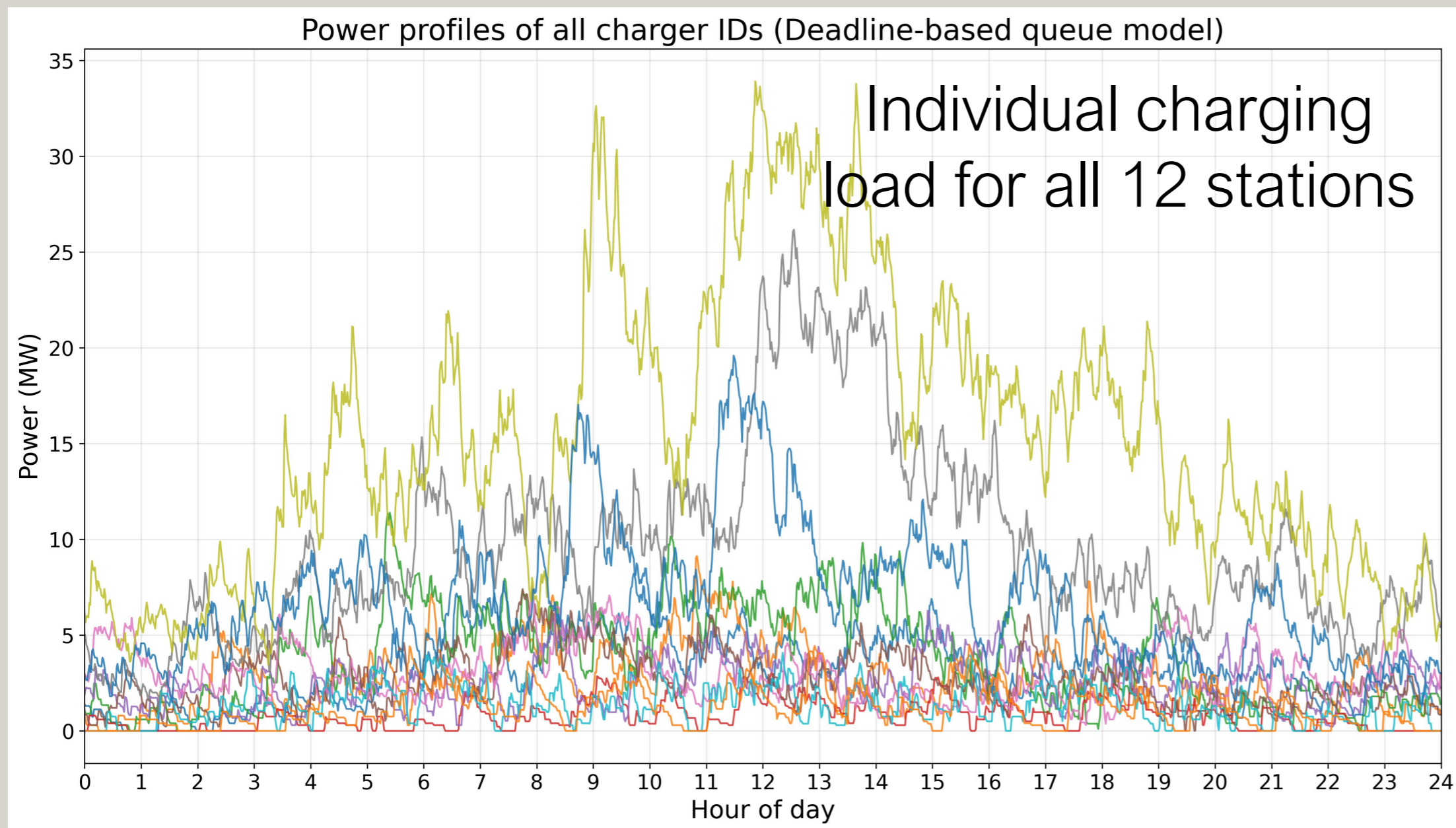
Index	Sökande	Nr charging sessions	Nr of chargers	Total delivered energy (MWh)	Energy based utilization (%)	Peak Power (MW)	Power based utilization (%)
1	Skellefteå Kraftaktiebolag	1252	60	366.2	25.4	33.9	60
2	Circle K Sverige AB	974	48	229.7	19.9	26.1	50
3	Recharge Sweden AB	572	38	162.9	17.8	19.6	50
4	Tures Fastigheter i Mora AB	344	16	75.7	19.7	8.2	50
5	Circle K Sverige AB	317	17	91.1	22.3	11.4	70
6	Skellefteå Kraftaktiebolag	305	16	65.3	17	7.4	50
7	Circle K Sverige AB	304	15	71.7	19.9	7.5	50
8	Preem Aktiebolag	237	14	66.1	19.6	9.1	70
9	LoadIT Sweden AB	289	11	60.9	23	6.2	60

Antal laddare: $17 + 14 = 31$

Max. installerad effekt: 31 MW

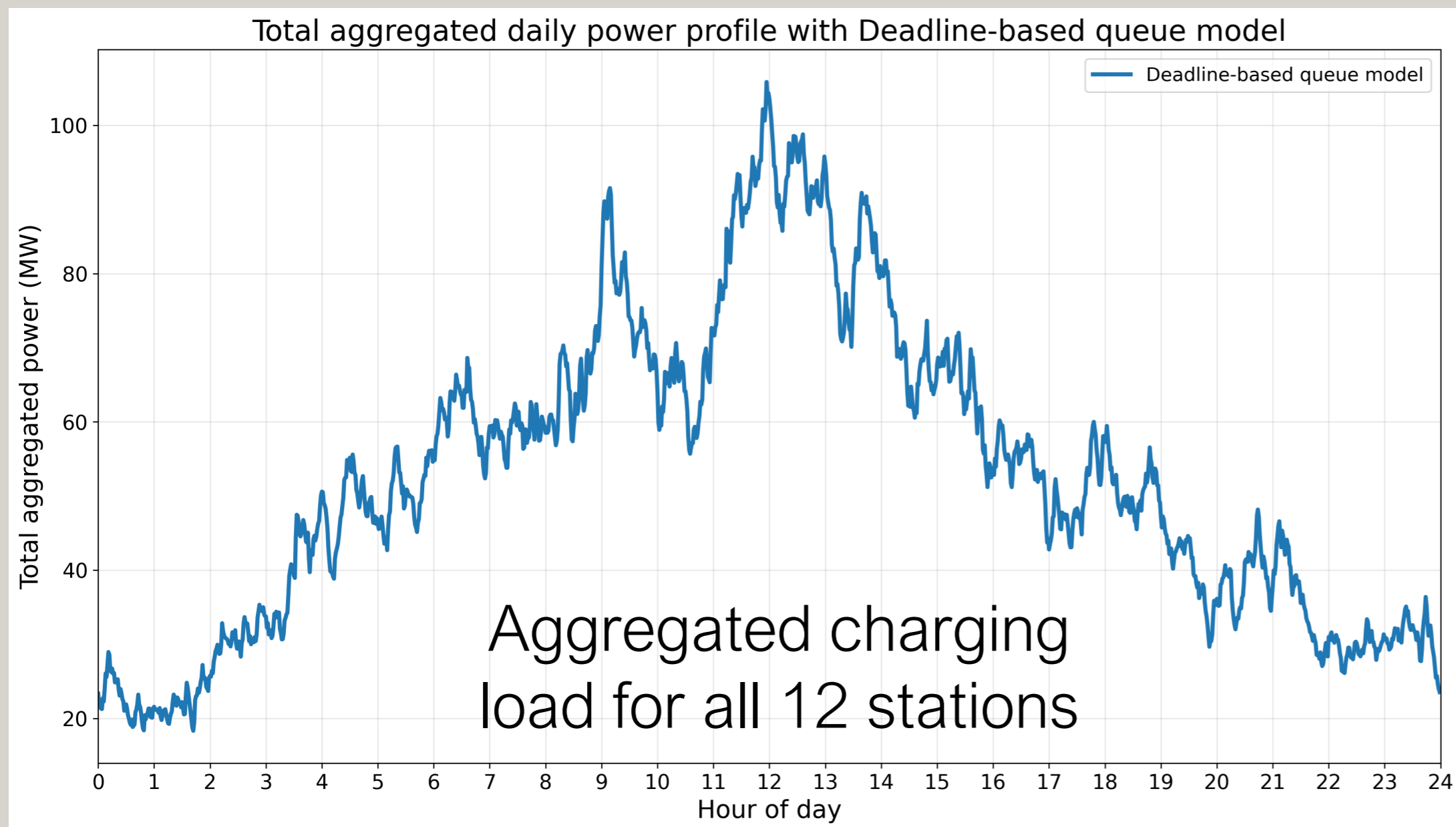
Topp effekt: $11.4 + 9.1 = 20.5$ MW

Simuleringsresultat: MCS

- **Effektprofiler** för alla MCS (samt aggregerad)
- Tydlig **topp runt middag** men inte samtidigt för alla MCS (141 → 105 MW)
- **Antagande:** alla resor börjar med full laddat batteri. Man laddar bara den energi man behöver för att komma fram.

Simuleringsresultat: MCS

- **Effektprofiler** för alla MCS (samt aggregerad)
- Tydlig **topp runt middag** men inte samtidigt för alla MCS (141 → 105 MW)
- **Antagande:** alla resor börjar med full laddat batteri. Man laddar bara den energi man behöver för att komma fram.

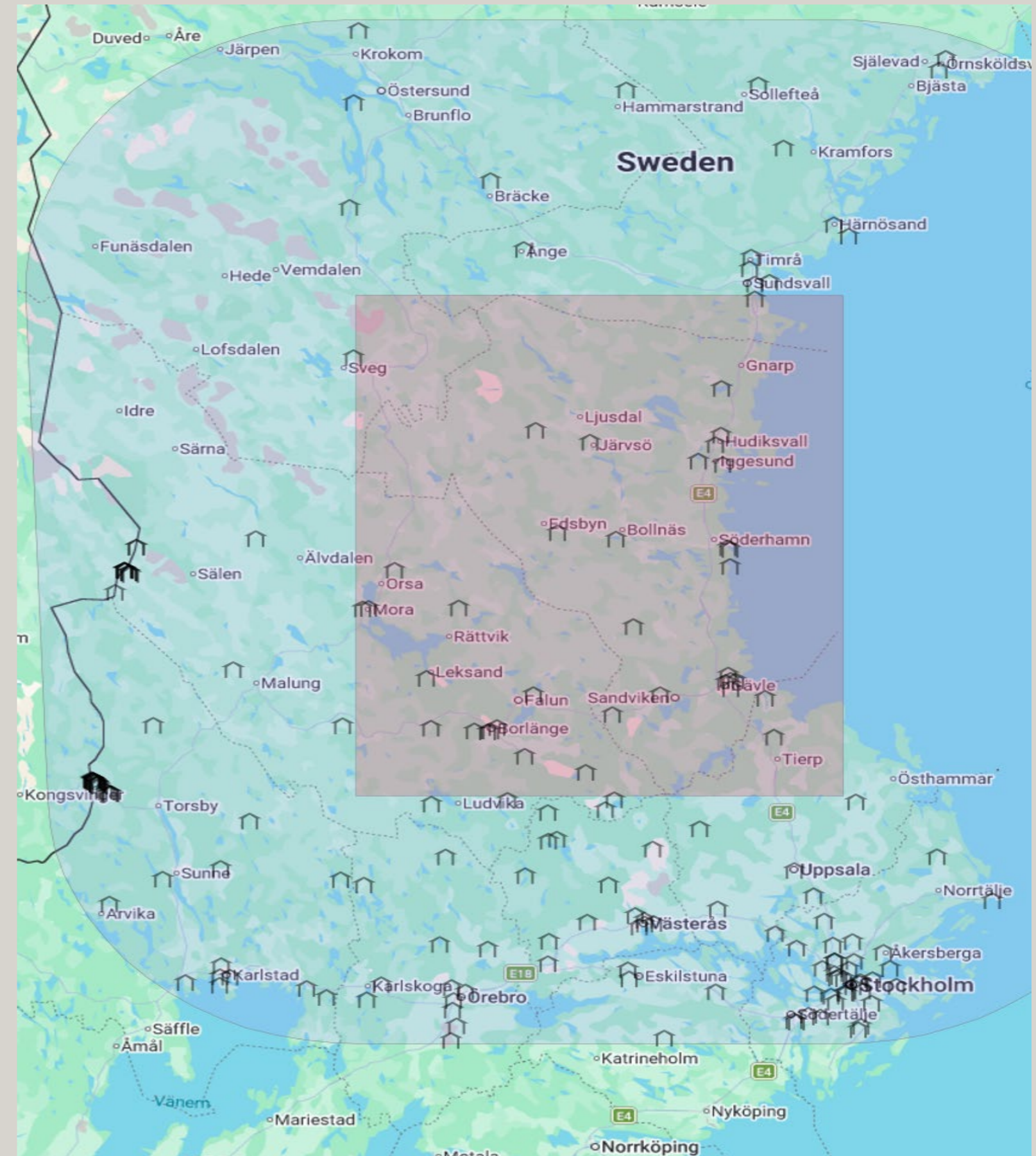

Simuleringsresultat: Depåladdning

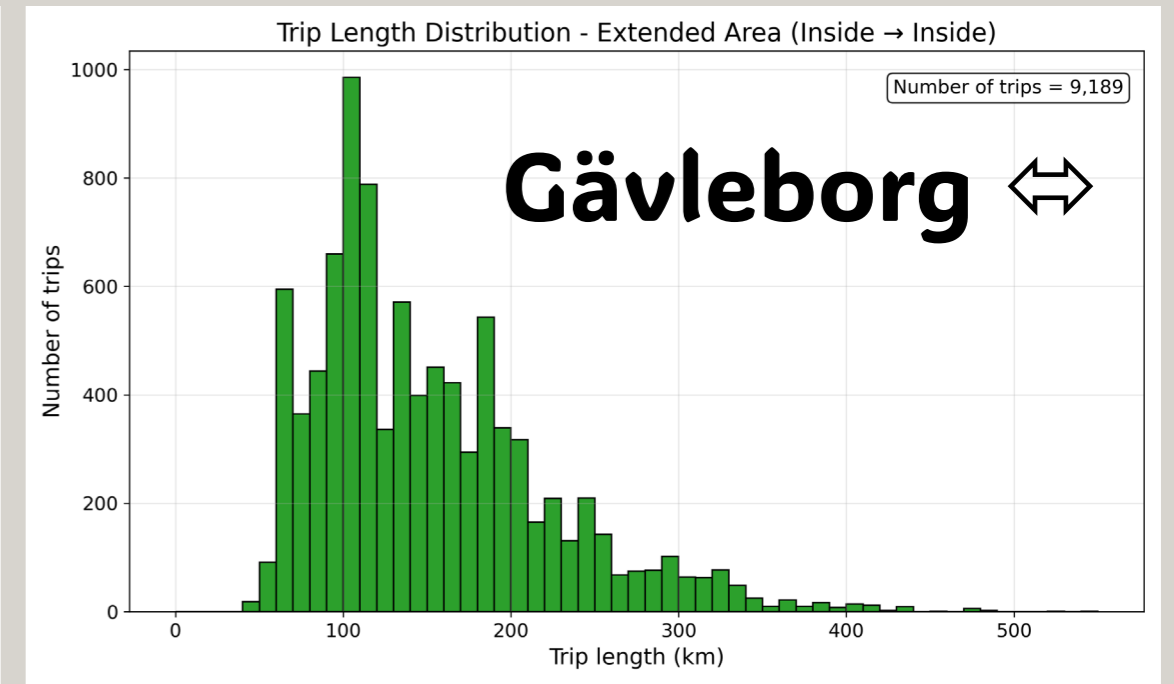
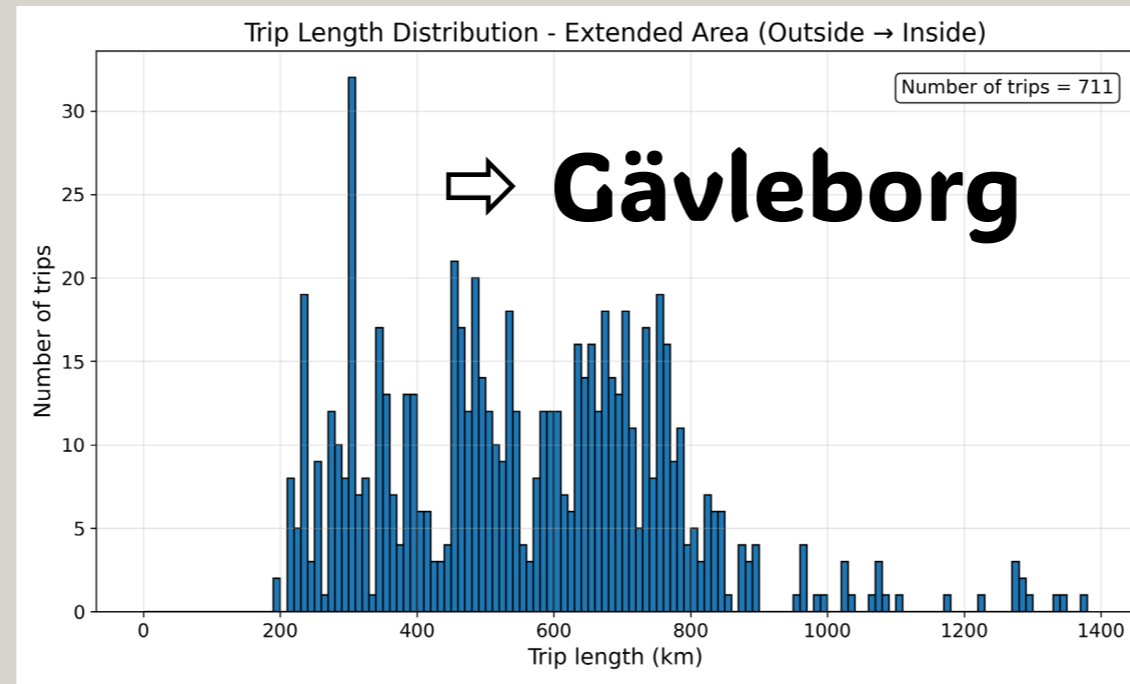
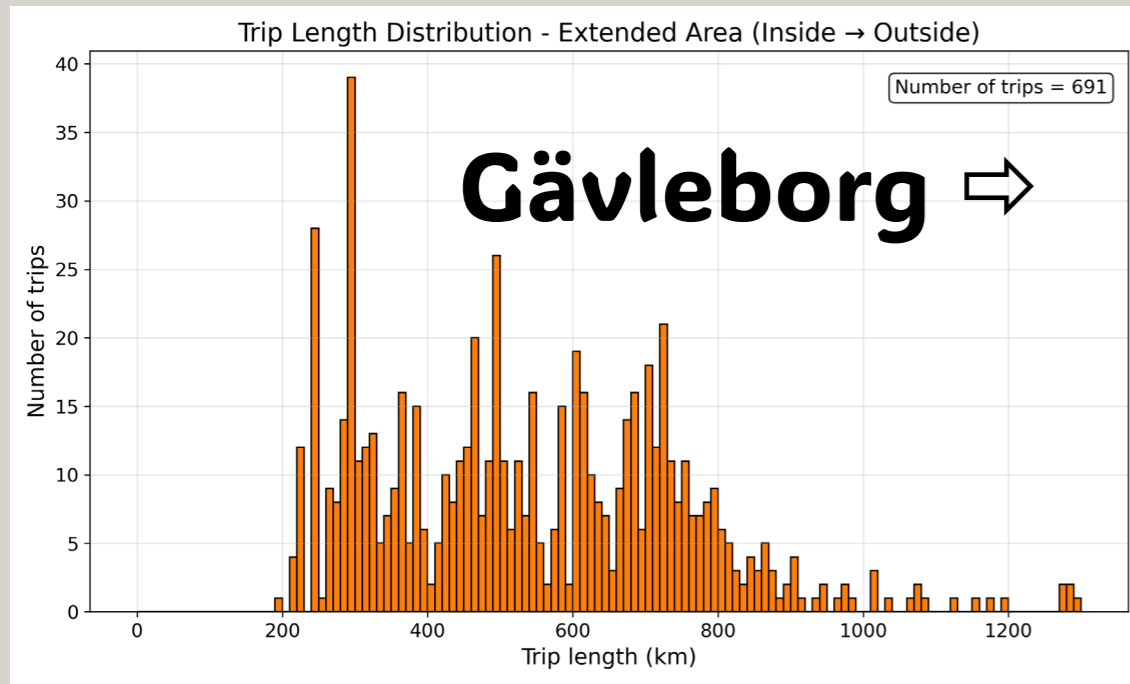
Bild: Voltera

Antaganden: Depåladdning

- Indata från SAMGODS: **start och destination noder (OD) och avstånd**
- Transportsimuleringen: **start & ankomsttid, energibehov**
- Analyserar alla **resor som börjar eller slutar i vårt studieområde**, men grupperar resor i **resekedjor** baserat på det utökade området.
- **Resekedjor** ca. 350 – 400 km / dygn, rimliga väntetider och arbetspass längd.

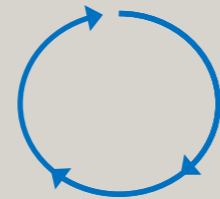

Antaganden: Depåladdning - Resekedjor

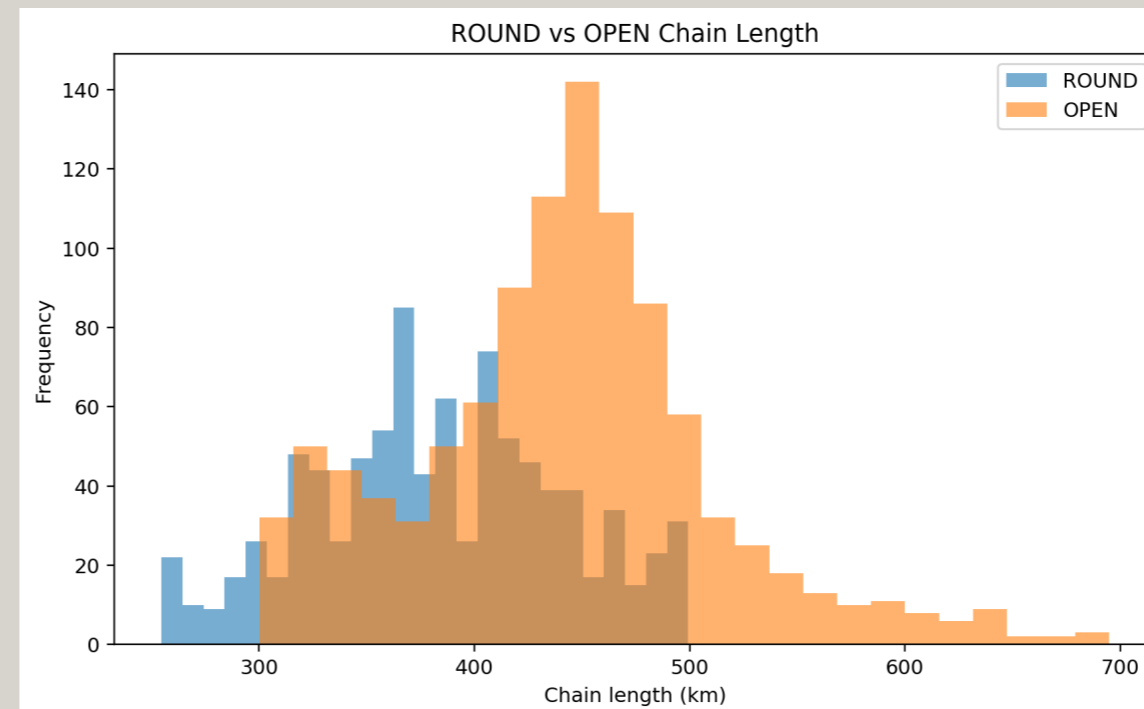
Count: 906 trips

Mean: 383 km

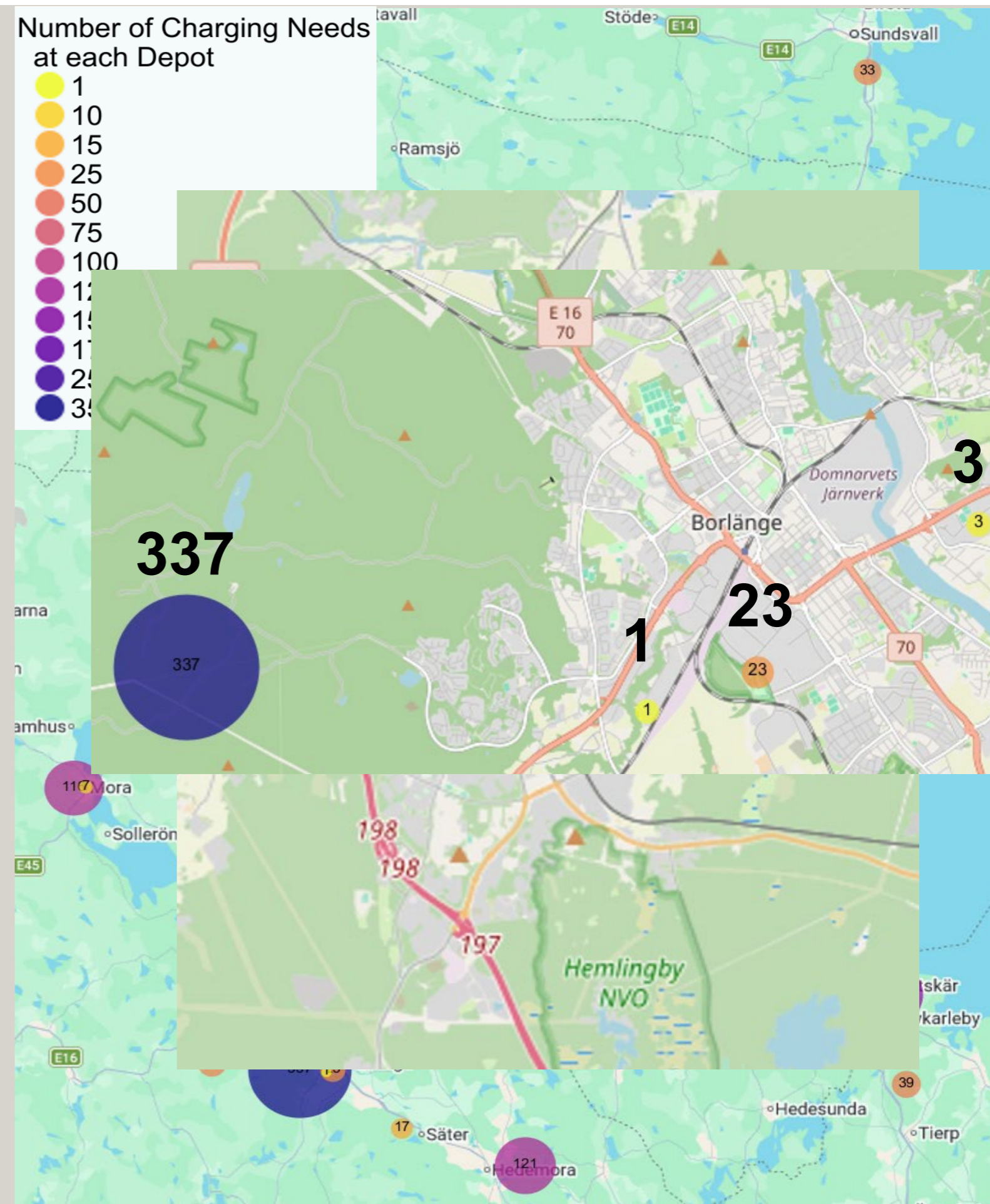
Count: 1042 trips

Mean: 441 km

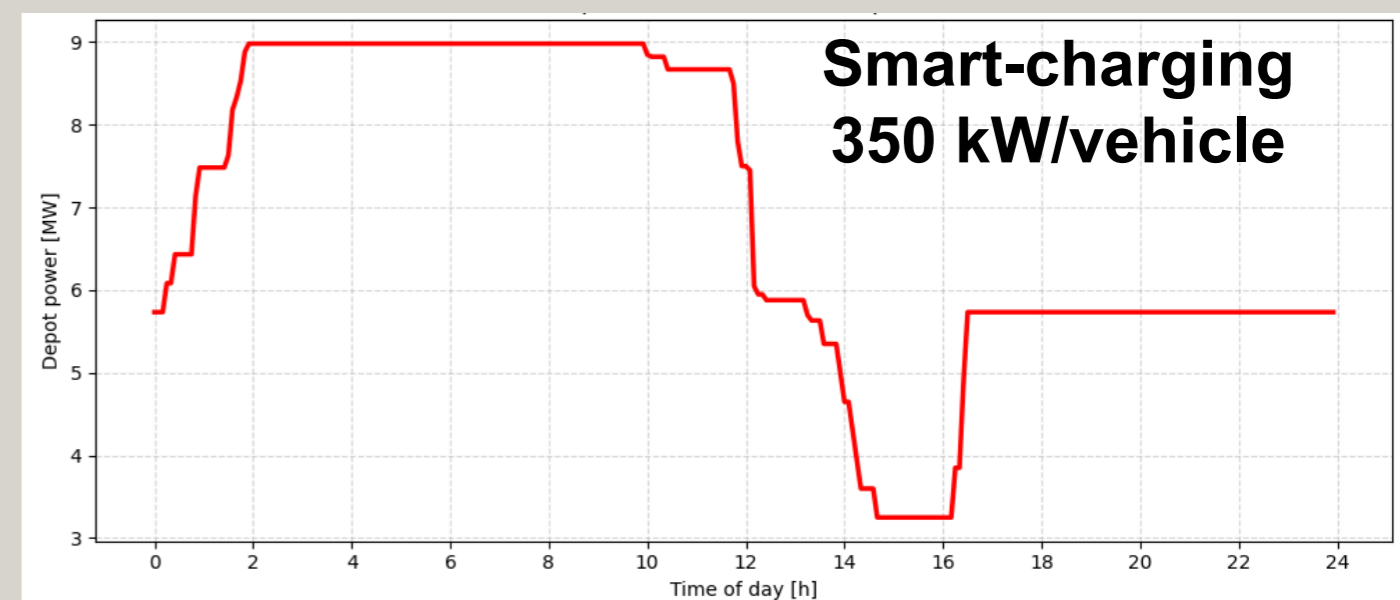
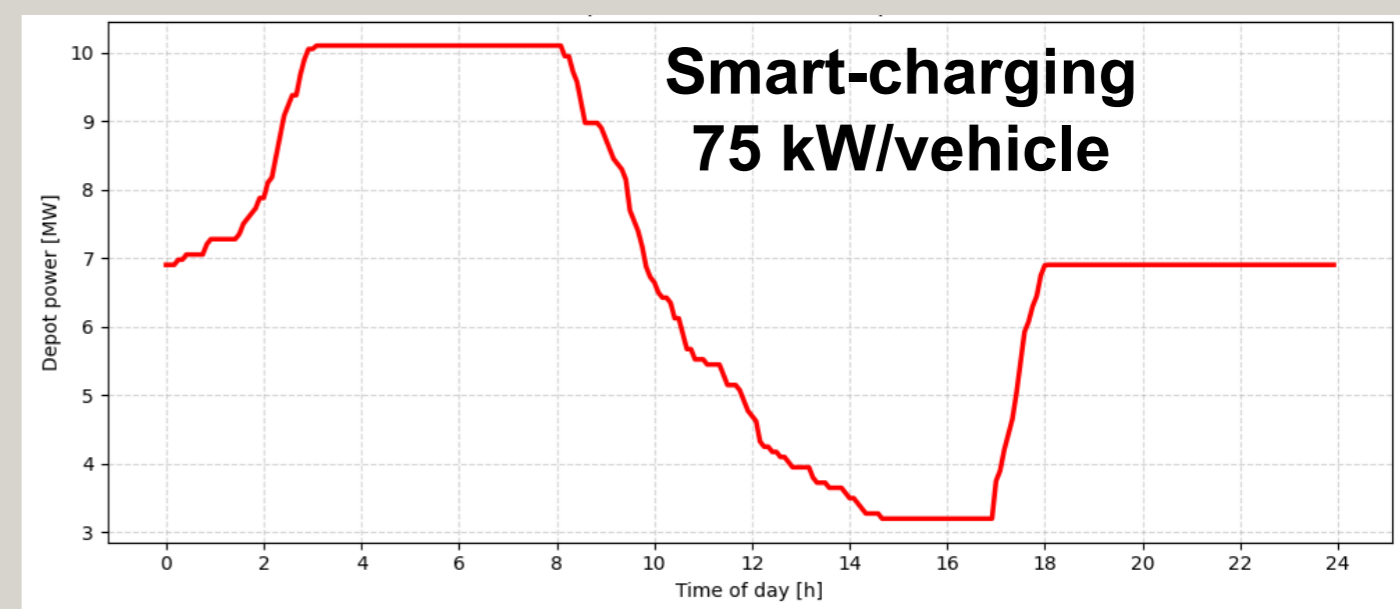
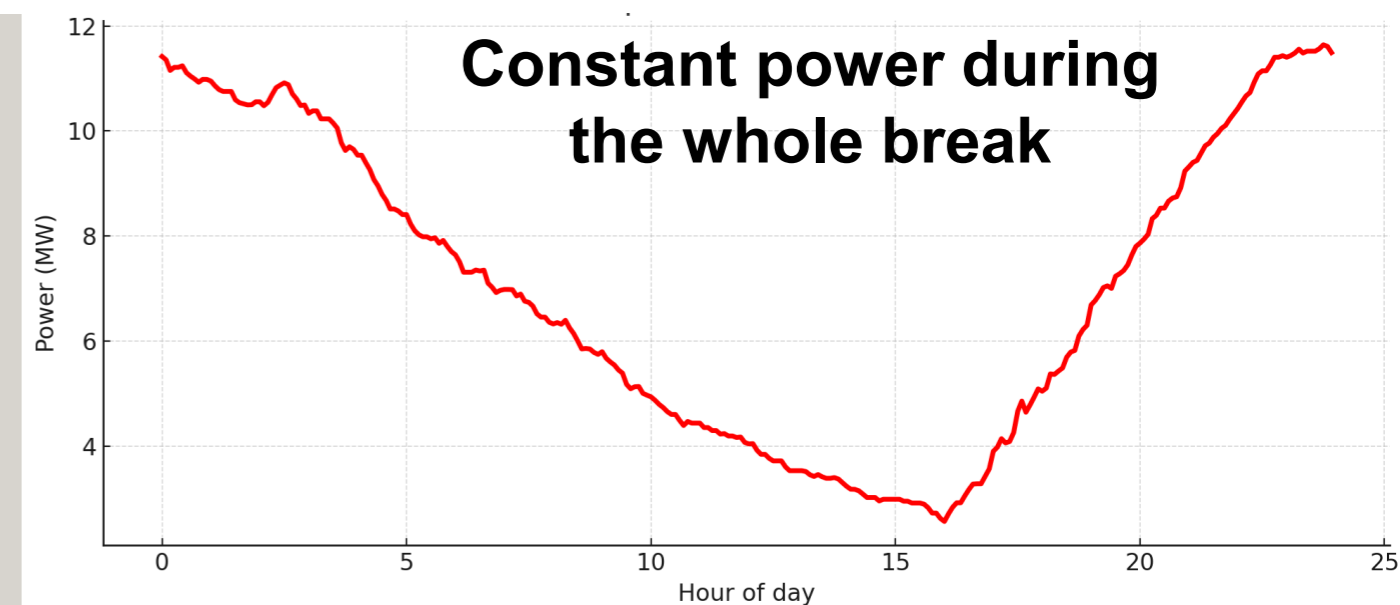
Simuleringsresultat: Depåladdning

- Kartan visar **hur många fordon** som behöver laddas i depå på varje "zone"
- De flesta fordon **kommer med ett ganska tomt batteri** (resekedjor) och **ska lämna med ett fullt batteri!**
- **Gävle:** 446 lastbilar
- **Borlänge:** 364 lastbilar
- **Söderhamn:** 188 lastbilar
- **Mora:** 123 lastbilar

Simuleringsresultat: Depåladdning

- Olika **laddmetoder** kan implementeras:
 - Ladda varje fordon med den lägsta möjliga effekten under hela stopp tiden (dumb charging)
 - Optimera laddtiderna och effektnivåerna för att minimera effekttoppen (smart charging)
- Fördelaktigt att kunna ladda lite snabbare (upp till 350 kW) för att utnyttja flexibiliteten.

Elektrifiering av skogstransporter

Bild: Projekt TREE

Skogstransporter

- Mycket **tyngre** lastbilar ⇒ **högre energiförbrukning**
- Kör **2 skift**, 9 timmar / skift (laddning?)
- Vanligt med **över 500 km** per skift
- **Skog**: Dålig infrastruktur och dynamisk placering
- **Laddmöjligheter:**
 - MCS på offentlig station på väg
 - MCS på depå (mellan skift)
 - MCS på sågverk
 - Batteribytte??

Skogstransporter

- Indata:
 - Transportflöde från 2 åkerier
(Skogsparti \leftrightarrow Sågverk) OD pairs.
 - 38 skogspartier och 37 sågverk
1406 OD pairs
 - 2 x 9 timmarsskift, 4 \rightarrow 13 and 13 \rightarrow 22
 - 500 km per skift
 - Lastning 30 min (skog) + lossning 30 min
(sågverk)
 - Energiförbrukning: 3.0 kWh/km full lastad,
1.5 kWh/km tom

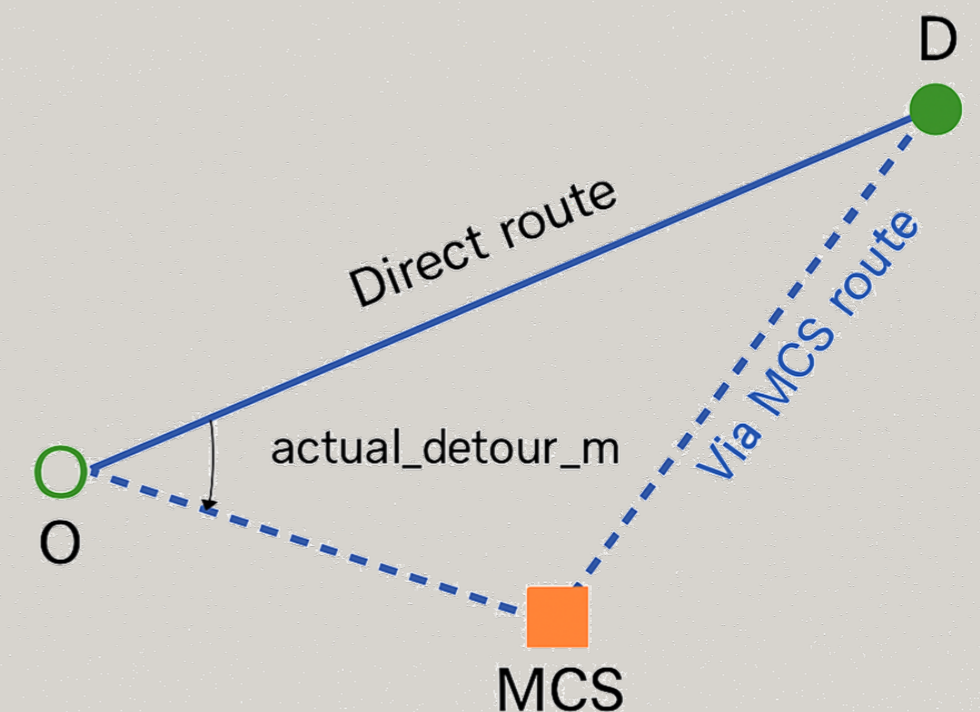
Fall 1: Stort batteri för ett skift

500 km (250 km full lastad och 250 km tom körning)

Energibehov: $250 \text{ km} \times 3 \text{ kWh/km} + 250 \times 1.5 \text{ kWh/km} = \mathbf{1125 \text{ kWh!!}}$

Fall 2: Rimligt batteri (kräver laddning)

- Minst ett laddningstillfälle per skift krävs!
- Hitta lämpligast (närmast) laddstation bland REP stationerna
- **Inkludera laddningsstopp i planeringen!**

Absolute detour ($O \Rightarrow \text{MCS} \Rightarrow D$ vs. $O \Rightarrow D$)

ALL ODs		Filtered ODs within 150 km		Preserve 50% of shorter ODs	
Detour (km)	Cumulative share (%)	Detour (km)	Cumulative share (%)	Detour (km)	Cumulative share (%)
≤ 0	16.9 %	≤ 0	13.5 %	≤ 0	14.3 %
≤ 1	31.9 %	≤ 1	27.8 %	≤ 1	28.4 %
≤ 2	32.3 %	≤ 2	28.3 %	≤ 2	29.1 %
≤ 5	35.3 %	≤ 5	31.3 %	≤ 5	32.3 %
≤ 10	59.2 %	≤ 10	50.6 %	≤ 10	51.3 %
≤ 15	75.7 %	≤ 15	61.3 %	≤ 15	61.5 %
≤ 20	79.1 %	≤ 20	63.0 %	≤ 20	63.3 %
≤ 30	83.6 %	≤ 30	71.2 %	≤ 30	70.8 %
≤ 40	88.0 %	≤ 40	79.3 %	≤ 40	79.1 %
≤ 50	91.9 %	≤ 50	85.4 %	≤ 50	85.4 %
≤ 75	98.3 %	≤ 75	96.7 %	≤ 75	96.5 %
≤ 100	99.4 %	≤ 100	98.7 %	≤ 100	98.7 %

Resultat: Skogstransporter

- Befintliga och beviljade **Regionala Elektrifierings Piloter** möjliggör elektrifieringen av ca **60%** av alla möjliga O-D (skogsparti – sågverk) kombinationer med en **omväg mindre än 10 km** (80% med 20 km omväg)
- Några få O-D par har inga laddstationer nära till hands...
- **Lokala laddlösningar** på sågverken borde studeras vidare!

LUND
UNIVERSITY

LTH

FACULTY OF
ENGINEERING

TACK SÅ MYCKET!

**FRAN MARQUEZ, HAMOUN POURROSHANFEKR
INDUSTRIELL ELEKTROTEKNIK OCH AUTOMATION
LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA – LUNDS UNIVERSITET**

LUND
UNIVERSITY

LTH

FACULTY OF
ENGINEERING

Elektroteknik
Datorvetenskap